

“MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTIDA INTEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA RIVOJLANTIRISH MARKAZLARINI TASHKIL ETISH”

Imomov Musurmon Pirnazarovich
Shahrisabz davlat pedagogika instituti
“Maktabgacha ta’lim kafedrası” mudiri

Abdullayeva Yulduz Qurbon qizi
Shahrisabz davlat pedagogika instituti
Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (Maktabgacha ta’lim)
yo‘nalishi 1-kurs magistranti

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada Maktabgacha ta’lim tashkilotida integrativ yondashuv asosida rivojlantirish markazlarini tashkil etish maqsad vazifalari haqida ma’lumotlar berilgan. Shuning bilan birga, ta’limni integratsiyalashning asosiy maqsadi ma’lumotlar berilgan .

Kalit so‘zlar: maktabgacha ta’lim, integratsiya,, rivojlantirish markazlari

ABSTRACT

This article provides information about the goals and objectives of the organization of development centers based on an integrative approach in the organization of preschool education. At the same time, the main goal of integrating education is given information.

Key words: preschool education, innovation, development centers

Shavkat Mirziyoyev: Biz uchun bolalarimizning ma’naviyati, bilimi, sog‘ligi eng muhim masala deb ta’kidlaydilar .Davlatimiz rahbari joylarga tashrifi chog‘ida yosh avlod tarbiyasining birlamchi va muhim bo‘g‘ini sifatida maktabgacha ta’lim tizimini yuksaltirish, bog‘chalarning moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, ularni mohir pedagoglar bilan ta’minlash, bolalarni maktabga sifatli tayyorlash masalasiga alohida e’tibor qaratmoqda.

KIRISH

Maktabgacha ta’lim uzluksiz ta’limning boshlang‘ich qismi hisoblanadi.

U bolaning sog‘lom va rivojlangan shaxs bo‘lib shakllanishini ta‘minlab, o‘qishga bo‘lgan ishtiyoqini uyg‘otib, tizimli o‘qitishga tayyorlab boradi. 6-7 yoshgacha bo‘lgan maktabgacha ta‘lim davlat va nodavlat bolalar maktabgacha ta‘lim muassasalarida va oilada amalga oshiriladi. Maktabgacha ta‘limning maqsadi – bolalarni maktabdagi o‘qishga tayyorlash, bolani sog‘lom, rivojlangan, mustaqil shaxs bo‘lib shakllantirish, qobiliyatlarini ochib berish, o‘qishga, tizimli ta‘limga bo‘lgan ishtiyoqini tarbiyalashdir.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni rivojlantirishda keng qamrovli ishlar olib borilmoqda. Ularning erkin faoliyatini tashkil etish maqsadida maktabgacha ta‘lim tashkilotida integrativ yondashuv asosida rivojlantirish markazlari tashkil etildi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiyasi

Rivojlanish markazlarini tashkil etish Davlat talablari va «Ilk qadam» davlat o‘quv dasturini amalga oshirishni nazarda tutadi. Markazlarda ishlash har bir bolaning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda eng samarali rivojlanishiga imkon beradigan tarzda, uning individual qobiliyatlari, qiziqishlari, faoliyat darajasini inobatga olgan holda tashkil etiladi. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tarbiyalashda rivojlanish markazlarini tashkil etishning asosiy sharti pedagogdan tayyor bilim olishdan ko‘ra, bolaga rivojlanish markazlarida faoliyatni tanlash imkoniyatini berish, bunda u atrofdagi dunyo haqida bilimlarni mustaqil ravishda egallashi, ko‘nikmalari va qobiliyatlarini rivojlantirish, bolaga qiziquvchanlik, mustaqil izlanish, tadqiqot jarayoniga qo‘shilish imkoniyatini berishdir.

Hozirgi kunda maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida 5 asosiy rivojlantiruvchi markazlar faoliyat olib bormoqda:

- **Qurilish, konstruktorlik va matematika markazi**
- **Til va nutq markazi**
- **Syujetli-rolli o‘yinlar va dramalashtirish markazi**
- **Ilm, fan va tabiat markazi**
- **San‘at markazi**

Mulohaza va takliflar

Integrativ yondashuv asosida tashkil etilgan rivojlanish markazlari ta‘limni, rivojlantiruvchi, o‘qitish, rag‘batlantiruvchi, uyushgan, kommunikativ funksiyalarni bajarishi kerak. Maktabgacha ta‘lim tashkilotida integrativ yondashuv asosida rivojlantirish markazlarini tashkil etish bu ta‘limda samaradorlikni oshirishga olib keladi. Integratsiya – o‘quvchilarni o‘qitish va tarbiyalashga yangicha yondashuv hisoblanib, maktabgacha yoshdagi bolalarda aloqadorlik ta‘minlangan sharoitda egallagan bilimlari samarali rivojlanishi bilan bir qatorda ularning idrok etish qobiliyati, faolliklari, qiziqishlari, aqliy intellektual imkoniyatlari ortishiga erishiladi. Integratsiya g‘oyasi XVIII asrning yigirmanchi yillarida ingliz olimi G. Spenser

tomonidan fanga kiritilgan. Rivojlangan davlatlarda ta'lim mazmunini integratsiyalash borasida muhim va dolzarb ishlar amalga oshirilgan. Angliya, Yaponiya, Vengriya, Gong Kong davlatlarda ta'lim mazmunini integratsiyalashga erishilgan. O'zbekistonda ham rivojlangan davlatlar tajribasidan foydalangan holda maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim sifatini oshirish ishlarini olib muhim masala.

XULOSA

Integrativ yondashuv asosida rivojlantirish markazlarini tashkil etish har bir bolaga o'ziga yoqadigan narsani topishga, uning kuchli va qobiliyatiga ishonishga, kattalar va tengdoshlar bilan o'zaro munosabatlarni o'rganishga, tushunishga imkon beradi va ularning his-tuyg'ularini va xatti-harakatlarini baholashni rivojlantiradi va aynan shu rivojlanayotgan ta'lim asosida yotadi.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisiga integrativ yondashuv asosida rivojlantirish markazlarini tashkil etishda qo'yiladigan talablar

- innovatsion yondashuv;
- Maktabgacha yoshdagi bolalarning mustaqil faoliyatini tashkil etish;
- Mashg'ulotlarda bolalarning qiziqishlari asosida rivojlantiruvchi markazlarga yo'naltirish ;
- Maktabgacha yoshdagi bolalarni rivojlantiruvchi markazlardagi faoliyatini rivojlangan mamlakatlar tajribalari asosida metodikalar bilan ishlash ;

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarori Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida Toshkent sh.,2019-yil 13-may,391-son
2. Maktabgacha ta'lim va tarbiyaning davlat standarti. Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 22-dekabrda 802-son qaroriga ilova.
3. Sh. Sodiqova Maktabgacha pedagogika Toshkent 2019 y.
4. Maktabgacha yoshdagi bolaning hayotidagi o'yin: maktabgacha ta'lim muassasalari Tarbiyachilari uchun qo'llanma. ta'lim / E. A. Panko [va boshqalar]; ed. Ya. L. Kolominskiy, E. A. Panko. - 2-nashr. - Mazyr: Oq shamol, 2014-2016. - 184 b
5. Koseniuk, R. R. Maktabgacha ta'lim muassasasining rivojlanayotgan muhitini tashkil etishga zamonaviy yondashuvlar: dasturiy ta'minot va uslubiy yordam / R. R. Koseniuk [va boshq.] / 2007/2008 o'quv yilida maktabgacha ta'limning ko'p funktsiyali tizimi faoliyatining ustuvor yo'nalishlari. Belarus Respublikasi Ta'lim vazirligining 2007-2008 o'quv yili boshiga maktabgacha ta'lim muassasalari uchun uslubiy tavsiyalari // Praleska. - 2007. - No 7. - B.15-16